

TEM LUONNOS 14.8.2020

Esityslunnon keskeiset ehdotukset

1 Lain tarkoitus	2
2 Teknistaloudellisesti hyödyntämiskelpoisten kaivosmineraalien luvittaminen	3
3 Viranomaisten neuvontavelvollisuuteen liittyvä sääntely	5
4 Varaussääntelyn tarkistaminen ja malminetsintäkauden kokonaiskesto.....	7
4.1 Varausaluetta koskeva sääntely.....	7
4.2 Varauspäätöksen voimassaoloaika koskeva sääntely	7
4.3 Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeva sääntely	7
5 Hakijalle asetettavat vähimmäisvaatimukset.....	11
6 Kaavoitus kaivostoiminnan edellytyksenä	14
7 Muiden elinkeinojen huomioiminen lupaharkinnassa	15
7.1 Malminetsintä- ja kullanhuuhdontalupa	15
7.2 Kaivoslupa	15
8 Lupamääräyksiin liittyvä sääntely	19
9 Vakuussääntelyn kehittäminen	21
9.1 Lupapäätöksen sisältö.....	21
9.2 Vakuuden asettamista koskevat poikkeukset.....	21
9.3 Kaivosvakuuden kattavuus	21
9.4 Kaivosvakuuden tarkistaminen	22
10 Paliskuntien yhdenmukainen asema	27
11 Alkuperäiskansojen oikeudet.....	31
12 Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen	33
13 Vaiheittaisen sulkemisen huomioiminen kaivostoiminnassa	34
14 Muutoksenhakusäännösten ajantasaistaminen suhteessa uuteen yleislakiin.....	36
15 Täytäntöönpanomääräystä koskeva sääntely.....	37
16 Kaivospanttietojen julkisuus.....	39

TEM LUONNOS 14.8.2020

1 Lain tarkoitus

Voimassa olevan kaivoslain 1 §:n mukaan kaivoslain tarkoituksena on edistää kaivostoimintaa ja järjestää sen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä.

Kaivoslain 1 §:n 1 momenttia ehdotetaan uudelleenmuotoiltavaksi siten, että lain johtolause ilmaisisi kaivoslain tarkoituksen selkeämmin, joka kaivostoiminnan edistämisen sijaan on pikemminkin sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä kaivostoiminnan ja malminetsinnän edistäminen.

1 §
Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää kaivostoimintaa ja järjestää sen edellyttämä alueiden käyttö ja malminetsintä niin, että ne ovat yhteiskunnallisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon:

- 1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;
- 2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusasema;
- 3) toiminnan vaikutukset ympäristöön ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

1 §
Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä kaivostoimintaa ja malminetsintää. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon:

- 1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;
- 2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusasema;
- 3) toiminnan vaikutukset ympäristöön ja maankäyttöön sekä luonnonvarojen säästävä käyttö.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden parantaminen.

TEM LUONNOS 14.8.2020

2 Teknistaloudellisesti hyödyntämiskelpoisten kaivosmineraalien luvittaminen

Voimassa olevan kaivoslain 18 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta. Sen lisäksi, että säännös edellyttää kaivosluvan haltijan huolehtimaan siitä, että kaivoksen ja esiintymän mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta, edellyttää säännös kaivosluvan haltijan hyödyntämään kaikki ne kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit, jotka sen on teknistaloudellisesti mahdollista hyödyntää.

Edellä mainittua periaatetta esitetään vahvistettavaksi lisäämällä kaivoslain 6 §:ään 1 momentin 4 kohtaan uusi d) alakohta, jossa todettaisi kaikkien teknistaloudellisesti hyödynnettävissä olevien mineraalien hyödyntämisen olevan kaivoslain yleinen periaate.

Kaivosviranomaisen olisi edelleen varmistettava lupaharkinnassa, että louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta ja huomioitava asia lupamääräyksiä annettaessa.

6 § Yleiset periaatteet

Tässä laissa tarkoitettussa toiminnassa on periaatteenä, että:

- 1) käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset;
- 2) toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on riittävä selvyys;
- 3) toiminnan turvallisuudesta huolehditaan tarpeellisilla toimenpiteillä ja tällöin otetaan huomioon tekniikan kehittyminen;
- 4) niin pitkälle kuin mahdollista:
 - a) estetään vahingot ja toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset;
 - b) poistetaan käytöstä haitallisia vaikutuksia aiheuttavat toiminnot tai, jos tämä ei ole mahdollista, korvataan ne vähemmän haitallisilla;
 - c) varaudutaan häiriö- ja vaaratilanteisiin;

5) toiminnasta aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan.

6 § Yleiset periaatteet

Tässä laissa tarkoitettussa toiminnassa on periaatteenä, että:

- 1) käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset;
- 2) toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on riittävä selvyys;
- 3) toiminnan turvallisuudesta huolehditaan tarpeellisilla toimenpiteillä ja tällöin otetaan huomioon tekniikan kehittyminen;
- 4) niin pitkälle kuin mahdollista:
 - a) estetään vahingot ja toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset;
 - b) poistetaan käytöstä haitallisia vaikutuksia aiheuttavat toiminnot tai, jos tämä ei ole mahdollista, korvataan ne vähemmän haitallisilla;
 - c) varaudutaan häiriö- ja vaaratilanteisiin;

d) varmistetaan, että kaivostoiminnan kaikissa vaiheissa toiminnanharjoittaja hyödyntää kaikki alueen tavatut kaivosmineraalit, jotka ovat toiminnanharjoittajalle teknistaloudellisesti hyödynnettävissä;

5) toiminnasta aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden parantaminen.

TEM LUONNOS 14.8.2020

- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa.
- Malmin uraanipitoisuuden huomioonottamista kaivoshankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnissa kehitetään.

Ehdotuksen taustalla on lisäksi Terrafame Oy:n uraanin talteenottoa koskevaan valtioneuvoston päätökseen liitetty lausuma, jonka mukaan kaivoslain uudistamisen yhteydessä hallitus valmistelee säännösehdotuksia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että jatkossa lupaa haettaessa kaikki hakuhetkellä tiedossa olevat teknistaloudellisesti hyödyntämiskelpoiset mineraalit, kuten uraani, luvitetaan yhdellä kertaa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

3 Viranomaisten neuvontavelvollisuuteen liittyvä sääntely

Kaivoslakiin ehdotetaan lisättäväksi hallintolain 8 §:n ja 23 §:n 2 momentin mukaista neuvontavelvollisuutta täsmentävä uusi säännös, joka vastaisi sisällöltään ympäristönsuojelulain 39 a §:ää.

Säännöksen tavoitteena olisi sujuvoittaa lupahakemuksen käsittelyä ja mahdollistaa entistä tehokkaampi lupamenettelyiden ja lupien yhteensovittaminen esimerkiksi kaivosluvan ja ympäristöluvan osalta.

Kaivoslain 36 §:ssä säädetään lupahakemuksen täydentämisestä. Pykälä on informatiivinen viittaus hallintolain 22 ja 33 §:ään, joita hakemuksen täydentämiseen sovelletaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, joka olisi hallintolain 22 §:ää täydentävä säännös, jonka mukaan viranomaisen olisi perusteltava, miksi hakijalta pyydetty lisäselvitykset ovat asian ratkaisemisen kannalta tarpeen.

Säännöksellä voidaan edistää hyvää hallintoa tuomalla esille selvitystarpeen perustelut sellaisissakin tapauksissa, joissa selvitystä pyydetään esimerkiksi hyvin epätodennäköisen tilanteen varalta, eikä selvitys välttämättä johda mihinkään lupamääräyksiin. Tällainen perusteluvelvollisuus auttaa myös luvanhakijaa kiinnittämään huomioita lisäselvityksissään lupaharkinnan kannalta olennaisiin asioihin ja täten vähentää uudempien lisäselvitysten tarvetta.

	<p style="text-align: center;">31 a § Hakijan neuvonta</p> <p><i>Sen lisäksi, mitä hallintolain (434/2003) 8 §:ssä säädetään viranomaisen velvollisuudesta antaa hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa, lupaviranomaisen on annettava pyynnöstä hakijalle sähköisessä muodossa tietoa:</i></p> <p><i>1) lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä;</i></p> <p><i>2) asian selvittämiseksi hankittavista lausunnoista ja niiden antamiselle varattavasta määräajasta;</i></p> <p><i>3) päätöksen arvioidusta antamisajankohdasta.</i></p> <p><i>Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muita hankkeen viranomaiskäsittelyissä toimivaltaisia viranomaisia.</i></p> <p style="text-align: center;">Neuvonta on maksutonta.</p>
<p style="text-align: center;">36 § Lupahakemuksen täydentäminen</p> <p>Lupahakemuksen täydentämisestä säädetään hallintolain (434/2003) 22 ja 33 §:ssä.</p>	<p style="text-align: center;">36 § Lupahakemuksen täydentäminen</p> <p>Lupahakemuksen täydentämisestä säädetään hallintolain (434/2003) 22 ja 33 §:ssä.</p> <p><i>Jos myöhemmin asiaa käsiteltäessä ilmenee tarve pyytää hakijalta uusia, asian ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä, tätä koskevassa pyynnössä on esitettävä ja millä perusteella niiden esittäminen on tarpeen.</i></p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

Muutokset vastaisivat osaltaan hallitusohjelman kirjauksiin:

- Ympäristönsuojelun tason parantaminen.
- Otetaan merkittävässä kaivoshankkeissa nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla alkuperäiskansojen oikeudet huomioon.
- Parannetaan kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista.
- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

4 Varaussäätelyn tarkistaminen ja malminetsintäkauden kokonaiskesto

4.1 Varausaluetta koskeva sääntely

Esityksessä ehdotetaan varausaluetta koskevaan sääntelyyn muutosta. Ehdotuksen mukaan malminetsintäluvaa vastaavat ilmeiset alueelliset esteet, eli 7 §:n 2 momentissa sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitetut alueet, tulisi rajata varausalueen ulkopuolelle.

Alueellisten esteiden rajaamisen varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslakiin uusi varauspäätöksen sisältöä täsmentävä 55 a §, joka edellyttäisi kaivosviranomaista osaltaan varmistamaan, että malminetsintäluvaa vastaavat ilmeiset esteet ovat olennaisilta osin rajattu vahvistetun varausalueen ulkopuolelle.

Säännöksen mukaan varauspäätöksessä tulisi lisäksi selostaa varauksen tarkoitus ja vaikutukset sekä perustella päätös mukaan lukien varaukselle myönnetty voimassaoloaika.

4.2 Varauspäätöksen voimassaoloaika koskeva sääntely

Esityksessä ehdotetaan varauspäätöksen voimassaoloajan lyhentämistä kahdestakymmenestä neljästä kuukaudesta kahteentoista kuukauteen. Erityisistä syistä varauspäätös voisi olla voimassa kaksikymmentäneljä kuukautta. Erityisinä syinä voitaisi pitää muun muassa sitä, että alueella ei ole tehty aikaisempia tutkimuksia, mistä johtuen varajalla ei ole aikaisempia tutkimustuloksia käytössä malminetsintäluvan laatimisessa.

4.3 Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeva sääntely

Kaivoslain 61 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Säännöksen tarkoituksena on estää malminetsinnän pitkittymisestä aiheutuvat kohtuuttomat haitat yleiselle ja yksityiselle edulle. Sääntelyyn ehdotetaan muutoksia.

Voimassa oleva sääntely edellyttää muun ohella sitä, että malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaivoslain 61 §:n 2 momentin 1 kohtaa siten, että malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä olisi muun ohella se, että luvan haltija on toteuttanut olennaisilta osin edellisessä lupahakemuksessa selostetun tutkimussuunnitelman mukaiset tutkimustoimenpiteet. Ehdotettu muutos ei edellyttäisi muutosta malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskevaa hakemusta koskevaan sääntelyyn, sillä voimassa olevan kaivoslain 66 §:n 1 momentin mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset 61 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista. Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään 34 §:ssä. Kaivoslain 34 §:än 2 momentin 5 kohdan mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys toimintaa koskevista suunnitelmista. Sääntelyä on tarkennettu kaivosasetuksella, jonka 12 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan malminetsintälupahakemuksessa tai sen liitteissä on esitettävä suunnitelma tarpeellisten tutkimusten määrystä, laadusta ja aikataulusta. Harkitessaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista kaivosviranomaisen tulisi arvioida onko hakija toteuttanut olennaisilta osin ne tutkimussuunnitelman toimenpiteet, jotka hakija on ilmoittanut lupamenettelyn yhteydessä kyseessä olevaa lupaa hakiessaan.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman liitteessä 6 edellytetään, että malminetsinnän voimassaolon jatkamisen edellytykseksi säädetään maanomistajan lupa. Kirjauksen mukaisesti esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksiä koskevaa säännöstä siten, että malminetsintäalueen maanomistajien suostumus olisi edellytys malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi. Hallitusohjelmassa lisäksi edellytetään, että kaivoslainsäädännön uudistamisessa varmistetaan kaivostoiminnan toimintaedellytykset.

Voimassa olevaa kaivoslaki koskevassa hallituksen esityksessä päädyttiin esittämään malminetsintäluvan enimmäisvoimassaoloajaksi 15 vuotta, joka perustui muun muassa malminetsinnän edellyttämään ajalliseen tarpeeseen selvittää esiintymän hyödyntämiskelpoisuus. Ottaen huomioon käytännön osoittamat kokemukset esiintymän hyödyntämiskelpoisuuden selvittämisestä ja esiintymän hyödyntämiseen tähtäävien lupahakemusten huolellisesta valmistelusta sekä pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kirjauksen kaivostoiminnan toimintaedellytysten varmistamisesta ja toisaalta sen, että malminetsintä on edellytys kaivostoiminnalle, nykyiseen malminetsinnän enimmäisvoimassaoloaikaan ei esitetä muutosta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 61 §:ään uudet 3, 4 ja 5 momentit, joissa säädettäisi tarkemmin maanomistajasuostumusta koskevasta luvan voimassaolon jatkamista koskevasta edellytyksestä.

TEM LUONNOS 14.8.2020

Uuden 3 momentin mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen tai kiinteistöjen omistajien suostumus, kun malminetsintäluvan voimassaololle haetaan jatkoa ja malminetsintälupa on ollut voimassa vähintään kymmenen vuotta.

Kaivostoiminnan toimintaedellytysten varmistamiseksi maanomistajan suostumus tulisi malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytykseksi, kun hakemuksen kohteena oleva malminetsintälupa olisi ollut voimassa yhteensä kymmenen vuotta. Malminetsintälupaa voidaan katsoa edenneen kymmenessä vuodessa riittävän pitkälle, jotta toiminnanharjoittaja pystyisi selostamaan maanomistajille riittävällä tarkkuudella suunnitelmia esiintymän mahdollisen sijainnin ja hyödyntämisen osalta, jotta maanomistaja voisi tehdä riittävän tarkkoihin tosiseikkoihin perustuvan päätöksen suostumuksen antamisesta.

Uuden 4 momentin mukaan 3 momentissa tarkoitettu malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista koskeva edellytys täytyisi, kun suostumuksen olisivat antaneet ne alueen hallinnasta vastaavat viranomaiset tai laitokset tai kiinteistöjen omistajat, jotka omistavat vähintään yhden kolmasosan malminetsintäalueen kokonaispinta-alan käsittävistä kiinteistöistä. Määräenemmistöä koskeva säännös olisi tarpeellinen ottaen huomioon Suomen varsin pirstoutuneen kiinteistöjaotuksen. Suostumuksen edellyttämistä jokaiselta alueen kiinteistönomistajalta olisi toiminnanharjoittajan näkökulmasta kohtuutonta, jonka edellyttäminen olisi omiaan vaarantamaan kaivostoiminnan toimintaedellytykset. Pinta-alasidonnaisuutta on pidettävä maanomistajan näkökulmasta oikeudenmukaisimpana ratkaisuna, sellaisten maanomistajien mielipiteiden saadessa painavimman aseman lupamenettelyssä, joiden kiinteistöt tai niiden osat muodostavat suurimman osan malminetsintäalueen kokonaispinta-alasta.

Ehdotetun uuden 5 momentti sisältäisi säännöksen, jonka mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voisi hakemuksesta jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa, mikäli toiminnanharjoittaja ei saisi riittävänä pidettävää maanomistajasuostumusta luvan voimassaolon jatkamiseksi ja mikäli toiminnanharjoittaja osoittaisi hankkeen olevan yleisen tarpeen vaatima ja täyttävän muuten malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytykset. Yleisen tarpeen vaatimusta arvioitaisi erityisesti hankkeen paikallis- ja aluetaloudellisten sekä työllisyysvaihtelujen ja yhteiskunnan raaka-ainehuollon tarpeen perusteella.

44 § Varausilmoitus	44 § Varausilmoitus
<p>Varausilmoitus on toimitettava kaivosviranomaiselle. Ilmoituksessa on esitettävä tarpeellinen ja luotettava selvitys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) varaajasta; 2) alueesta, jota etuoikeuden varaus koskee (<i>varausalue</i>); 3) tutkimussuunnitelman laadinnasta ja muista malminetsintälupahakemusta valmistelevista toimenpiteistä sekä niiden aikataulusta. 	<p>Varausilmoitus on toimitettava kaivosviranomaiselle. Ilmoituksessa on esitettävä tarpeellinen ja luotettava selvitys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) varaajasta; 2) alueesta, jota etuoikeuden varaus koskee (<i>varausalue</i>); 3) tutkimussuunnitelman laadinnasta ja muista malminetsintälupahakemusta valmistelevista toimenpiteistä sekä niiden aikataulusta.
<p>Varausilmoitus ei saa koskea aluetta, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuhdonta-alueeseen. Varausilmoitus ei myöskään saa koskea aiemmin varausalueena ollutta aluetta, ennen kuin vuosi on kulunut varauspäätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.</p>	<p><i>Varaajan on pyrittävä rajaamaan varausalueesta olennaisimmilta osin 7 §:n 2 momentissa sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettut alueet.</i></p> <p>Varausilmoitus ei saa koskea aluetta, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuhdonta-alueeseen. Varausilmoitus ei myöskään saa koskea aiemmin varausalueena ollutta aluetta, ennen kuin vuosi on kulunut varauspäätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta.</p>
<p>Tarkempia säännöksiä varausilmoituksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</p>	<p>Tarkempia säännöksiä varausilmoituksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</p>
	<p><i>55 a § Varauspäätöksen sisältö</i></p>

	<p><i>Varausta koskevassa päätöksessä on selostettava varauksen tarkoitus ja vaikutukset.</i></p> <p><i>Varauspäätöksessä on vahvistettava varausalueen sijainti ja rajat. Kaivosviranomaisen on pyrittävä rajaamaan vahvistetusta varausalueesta olennaisimmilta osin 7 §:n 2 momentissa sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettut alueet.</i></p> <p><i>Päätöksessä on ilmoitettava varauspäätöksen voimassaoloaika ja siitä on käytävä ilmi voimassaoloa koskeva harkinta. Päätöksessä on otettava kantaa kaivoslain 55 §:ssä säädettyihin varausilmoituksen ratkaisuperusteisiin.</i></p> <p><i>Tarkempia säännöksiä varauspäätöksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</i></p>
<p>61 § Malminetsintäluvan voimassaolon jatkaminen</p> <p>Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.</p> <p>Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä; 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia; 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä; 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. 	<p>61 § Malminetsintäluvan voimassaolon jatkaminen</p> <p>Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.</p> <p>Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>luvanhaltija on olennaisilta osin toteuttanut malminetsintäluvan perusteena olevan tutkimussuunnitelman mukaiset tutkimustoimenpiteet ja</i> malminetsintä on <i>muutoinkin</i> ollut tehokasta ja järjestelmällistä; 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia; 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä; 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle. <p><i>Sen lisäksi mitä 2 momentissa säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä, on malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen tai kiinteistöjen omistajien suostumus, kun malminetsintäluvan voimassaololle haetaan jatkoa ja malminetsintälupa on ollut voimassa vähintään 10 vuotta.</i></p> <p><i>Kaivosviranomaisen tulee katsoa 3 momentin edellytyksen täyttyvän, kun suostumuksen ovat antaneet ne alueen hallinnasta vastaavat viranomaiset tai laitokset tai kiinteistöjen omistajat, jotka omistavat vähintään yhden kolmasosan malminetsintäalueen kiinteistöistä.</i></p> <p><i>Mikäli edellä 3 momentissa tarkoitettun edellytyksen ei voida katsoa täyttyvän alueen hallinnasta vastaavien viranomaisten tai laitosten tai kiinteistöjen omistajien suostumuksen puuttuessa, voi työ- ja</i></p>

<p style="text-align: center;">76 § Varauspäätöksen voimassaolo</p> <p>Varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivosviranomaisen on varauspäätöksen voimassaolon pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti tutkimussuunnitelman laadintaan ja muihin malminetsintäluvapahakemuksen valmisteleviin toimenpiteisiin tarvittava aika.</p> <p>Varauspäätös raukeaa määräajan päättyessä. Varauspäätös raukeaa myös kokonaan tai osittain, kun sen tuottamalla etuoikeudella on haettu malminetsintä lupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Kaivosviranomaisen on lisäksi päätettävä, että varauspäätös raukeaa, jos varaaja tekee asiasta kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle.</p> <p>Kaivosviranomainen voi peruuttaa varauspäätöksen, jos varausilmoituksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet varauspäätökseen liittyvään harkintaan.</p>	<p style="text-align: center;">76 § Varauspäätöksen voimassaolo</p> <p>Varauspäätös on voimassa kaksitoista kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivosviranomaisen on varauspäätöksen voimassaolon pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti tutkimussuunnitelman laadintaan ja muihin malminetsintäluvapahakemuksen valmisteleviin toimenpiteisiin tarvittava aika.</p> <p>Varauspäätös raukeaa määräajan päättyessä. Varauspäätös raukeaa myös kokonaan tai osittain, kun sen tuottamalla etuoikeudella on haettu malminetsintä lupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Kaivosviranomaisen on lisäksi päätettävä, että varauspäätös raukeaa, jos varaaja tekee asiasta kirjallisen ilmoituksen kaivosviranomaiselle.</p> <p>Kaivosviranomainen voi peruuttaa varauspäätöksen, jos varausilmoituksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet varauspäätökseen liittyvään harkintaan.</p> <p>Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään varauspäätöksen voimassaolosta, voi kaivosviranomainen päättää, että varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty, jos varaaja osoittaa erityisten syiden puoltava 1 momentissa säädetyistä varauksen voimassaolosta poikkeamista.</p>
<p>Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paikallisen hyväksyttävyyden parantaminen. - Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa. 	

elinkeinoministeriö, toiminnanharjoittajan hakemuksesta jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa, jos hanke on yleisen tarpeen vaatima ja täyttää muutun malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytykset. Yleisen tarpeen vaatimusta arvioidaan erityisesti hankkeen paikallis- ja aluetaloudellisten sekä työllisyysvaikutusten ja yhteiskunnan raaka-ainehuollon tarpeen perusteella.

TEM LUONNOS 14.8.2020

5 Hakijalle asetettavat vähimmäisvaatimukset

Työ- ja elinkeinoministeriön teettämässä selvityksessä kaivoslain toimivuudesta kävi ilmi tarve täsmentää luvan siirtoa koskevaa sääntelyä. Selvityksen mukaan ”*Olisi perusteltua säätää siirron saajalta edellyttävistä vaatimuksista nykyistä tarkemmin, jotta osaamiseltaan ja taloudellisilta edellytyksiltään kyseenalaiset siirronsaajat eivät tulisi kysymykseen esimerkiksi tilanteessa, jossa kaivosluvan haltija pyrkii eroon heikosti kannattavasta hankkeesta ja siten luvanhaltijan velvoitteista.*”

Voimassa oleva luvan siirtoa koskeva sääntely perustuu toiminnanharjoittajien yhdenvertaiseen kohteluun, tarkoittaen nyt käsillä olevassa tapauksessa sitä, että siirron saajalle asetetut vaatimukset eivät poikkea luvan hakijalle asetetuista vaatimuksista. Tähän perusasetelmaan ei esitetä muutosta, sillä muunlainen sääntely olisi omiaan vaarantamaan toiminnanharjoittajien yhdenvertaisen kohtelun ja mahdollisuuden siirtää tehokkaasti lupa toiselle. Lähtökohtaisesti luvan siirtämistä toiselle toiminnanharjoittajalle ei ole pidettävä epäsuotuisana tai -toivottavana toimenpiteenä.

Sen sijaan, että kaivoslaissa asetettaisi siirron saajalle korkeammat vaatimukset luvanhaltijaan nähden, esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 47 §:ään uusi momentti, jonka mukaan kaivosluvan myöntämisen edellytyksenä olisi se, että hakijalla tulee olla käytettävissä haettuun lupaan perustuvaa toimintaan nähden tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset. Tämä luvan myöntämisen edellytys soveltuisi myös siirron saajaan kaivoslain 73 §:n 1 momentin nojalla. Harkinnassa huomioitavat riittävät edellytyksiä tarkennettaisi hallituksen esityksessä. Kaivosviranomaisen tulisi ainakin varmistua siitä, että hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat harjoittaa lupaa perustuvaa toimintaa.

Siirtosääntelyn toiminnallisuuden varmistamiseksi esityksessä ehdotetaan muutosta lisäksi kaivoslain 48 §:ään, jossa säädetään kaivosluvan myöntämisen esteistä. Ehdotuksen mukaan kaivoslupaa ei saisi myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellista asiantuntemusta tai muutoin riittäviä edellytyksiä.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutosta kaivoslain 73 §:ään, jossa säädetään luvan siirrosta. Esityksessä ehdotetaan pykälän 2 momentin muuttamista siten, että siirron saajasta annettavan selvityksen lisäksi luvan siirtoa koskevassa hakemuksessa tulisi antaa luotettava selvitys siirron saajan suunnitelmasta toteuttaa lupaan perustuvaa toimintaa sekä selvitys siirron tarkoituksesta. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena olisi antaa kaivosviranomaiselle mahdollisuus varmistua siitä, että siirron taustalla ei ole keinotekoinen oikeuksien ja velvollisuuksien siirto kolmannelle. Siirron tarkoitus yksin ei vaikuttaisi siirron hyväksymistä koskevaan harkintaan vaan selvityksen antamisen tarkoituksena olisi tuottaa kaivosviranomaiselle riittävästi tietoa siirtoon liittyvistä tekijöistä, joita se voisi käyttää muun muassa valvontatarkoituksiin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pykälän 3 momenttia siten, että kaivosluvan siirron hylkäämisperusteet kirjoitetaan pykälä viittauksen sijaan luvan siirtoa koskevana pykälään. Tämä mahdollistaa myös ”jatkamisesta tai lopettamisesta” ilmaisun lisäämisen pykälätekstiin, sillä luvan siirto voi tapahtua myös siinä vaiheessa, kun kaivostoimintaan on jo ryhdytty. Kaivosluvan siirtoa ei voida pitää hyväksyttävänä, mikäli siirron saajalla ei ole tarkoitus jatkaa lupaa perustuvaa toimintaa. Toiminnan lopettamista pidetään lupaan perustuvana toimintana mutta informatiivisista syistä siihen viitattaisi pykälässä nimenomaisesti.

Esityksessä ei ehdoteta muutosta kaivoslain 106 §:ään, jossa säädetään luvan siirron vaikutuksesta korvausvelvollisuuteen. Säännöksen mukaan 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta luvanhaltijaa korvausvelvollisuudesta siltä osin kuin vahinko tai haitta on aiheutunut, ennen kuin kaivosviranomaisen on hyväksynyt siirron.

47 §
Kaivosluvan myöntämisen edellytykset

Esiintymän tulee olla kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen.

Kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1–5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuuhdontalupaa.

47 §
Kaivosluvan myöntämisen edellytykset

Esiintymän tulee olla kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen.

Kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1–5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuuhdontalupaa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

<p>Kaivoslupa voidaan kuitenkin myöntää 46 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta esteestä huolimatta, jos:</p> <p>1) 46 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät; tai</p> <p>2) kaivosalue ei muutoin ole mahdollista 19 §:n mukaisesti toteuttaa ja kyseinen alue ei ole 7 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa taikka 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alue.</p> <p>Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.</p>	<p><i>Hakijalla tulee olla käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellinen asiantuntemus ja muutoin riittävät edellytykset.</i></p> <p>Kaivoslupa voidaan kuitenkin myöntää 46 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitetusta esteestä huolimatta, jos:</p> <p>1) 46 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät; tai</p> <p>2) kaivosalue ei muutoin ole mahdollista 19 §:n mukaisesti toteuttaa ja kyseinen alue ei ole 7 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa taikka 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alue.</p> <p>Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. <i>Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan tai asemakaavaan. Siltä osin, kun kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä apualueesta tai alueesta, jolla laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, tulee kaivostoiminnan perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa.</i></p>
<p>48 § Kaivosluvan myöntämisen esteet</p> <p>Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p> <p>Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksen poistaa.</p>	<p>48 § Kaivosluvan myöntämisen esteet</p> <p>Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole <i>käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellista asiantuntemusta tai muutoin riittäviä edellytyksiä</i> tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p> <p>Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- <i>tai</i> elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksen poistaa.</p>
<p>73 § Luvan siirto</p> <p>Malminetsintälupa, kaivoslupa ja kullanhuuhtontalupa voidaan siirtää toiselle. Siirron saajan tulee täyttää vastaavat vaatimukset kuin luvanhaltijalta</p>	<p>73 § Luvan siirto</p> <p>Malminetsintälupa, kaivoslupa ja kullanhuuhtontalupa voidaan siirtää toiselle. Siirron saajan tulee täyttää vastaavat vaatimukset kuin luvanhaltijalta</p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

tämän lain mukaan edellytetään. Uraanin tai toriumin tuottamista koskevan kaivosluvan siirron saajalla tulee lisäksi olla ydinenergiain mukainen lupa kaivostoimintaan.

Luvanhaltija voi hakea luvan siirtoa tekemällä asiasta hakemuksen kaivosviranomaiselle. Hakemuksessa on esitettävä siirron kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys siirron saajasta sekä siirron käsittelyn kannalta muut merkitykselliset seikat. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat viranomaisen todistukset, rekisterinotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitetyt tiedot ja siirron saajan suostumus. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosviranomaisen on hyväksyttävä luvan siirto, jos siirron saaja täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja viranomaiselle on toimitettu 2 momentissa tarkoitetut selvitykset. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin hylätä malminetsintäluvan ja kullanhuhdantaluvan siirtoa koskevan hakemuksen 46 §:n 1 momentin 8 kohdassa mainituin perustein sekä kaivosluvan siirtoa koskevan hakemuksen 48 §:n 1 momentissa mainituin perustein.

tämän lain mukaan edellytetään. Uraanin tai toriumin tuottamista koskevan kaivosluvan siirron saajalla tulee lisäksi olla ydinenergiain mukainen lupa kaivostoimintaan.

Luvanhaltija voi hakea luvan siirtoa tekemällä asiasta hakemuksen kaivosviranomaiselle. Hakemuksessa on esitettävä siirron kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys siirron saajasta sekä siirron käsittelyn kannalta muut merkitykselliset seikat. *Hakemuksessa on esitettävä luotettava selvitys siirron tarkoituksesta ja siirron saajan suunnitelmasta toteuttaa siirrettävään lupaan perustuvaa toimintaa.* Hakemukseen on liitettävä tarvittavat viranomaisen todistukset, rekisterinotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitetyt tiedot ja siirron saajan suostumus. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosviranomaisen on hyväksyttävä luvan siirto, jos siirron saaja täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja viranomaiselle on toimitettu 2 momentissa tarkoitetut selvitykset. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin hylätä malminetsintäluvan ja kullanhuhdantaluvan siirtoa koskevan hakemuksen 46 §:n 1 momentin 8 kohdassa mainituin perustein sekä kaivosluvan siirtoa koskevan hakemuksen, *jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä siirron saajalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, jatkamisesta tai lopettamisesta, hakijalla ei ole käytävissä haettuun lupaan perustuvaa toimintaan nähden tarpeellista asiantuntemusta tai muutoin riittäviä edellytyksiä taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.*

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.

TEM LUONNOS 14.8.2020

6 Kaavoitus kaivostoiminnan edellytyksenä

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaava on kaivosluvan edellytys, jonka tosin muu maankäyttöllinen selvitys voi korvata. Kaavaedellytyksen korvaavaa selvitystä on pidettävä tulkinnallisesti epäselvänä, mistä syystä kyseessä olevaa kaivosluvan myöntämisen edellytystä koskevaa rakenteellista epä johdonmukaisuutta ehdotetaan korjattavaksi.

Esityksessä ehdotetaan, että kaivostoiminnan tulisi lähtökohtaisesti perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan tai asemakaavaan merkitykseltään vähäisimpiä tilanteita kuten vähäisiä apualueita lukuun ottamatta.

Maakuntakaava ei edusta suunnitellun kaivoksen sijaintikunnan itsehallintoa, mistä syystä maakuntakaava olisi perusteltua sulkea pois kaavaedellytyksen vaihtoehtojen piiristä.

47 § Kaivosluvan myöntämisen edellytykset	47 § Kaivosluvan myöntämisen edellytykset
Esiintymän tulee olla kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen.	Esiintymän tulee olla kooltaan, pitoisuudeltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoinen.
Kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1–5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuuhdontalupaa.	Kaivosalue ja kaivoksen apualue eivät saa sijaita alueella, jolle ei 46 §:n 1 momentin 1–5 kohdan mukaan voida myöntää malminetsintälupaa eikä kullanhuuhdontalupaa.
Kaivoslupa voidaan kuitenkin myöntää 46 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettusta esteestä huolimatta, jos:	Kaivoslupa voidaan kuitenkin myöntää 46 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettusta esteestä huolimatta, jos:
1) 46 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät; tai	1) 46 §:n 2 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät; tai
2) kaivosalue ei muutoin ole mahdollista 19 §:n mukaisesti toteuttaa ja kyseinen alue ei ole 7 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa taikka 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alue.	2) kaivosalue ei muutoin ole mahdollista 19 §:n mukaisesti toteuttaa ja kyseinen alue ei ole 7 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa taikka 9 §:n 4 momentissa tarkoitettu alue.
Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa. Kaavan oikeusvaikutuksista säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa.	Kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön tulee olla selvitetty. Kaivostoiminnan tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan tai asemakaavaan. Siltä osin, kun kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä apualueesta tai alueesta, jolla laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, tulee kaivostoiminnan perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan taikka kaivostoiminnan vaikutukset huomioon ottaen asian tulee olla muutoin riittävästi selvitetty yhteistyössä kunnan, maakunnan liiton ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kanssa.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Kunnille säädetään oikeus päättää kaavoituksella, onko kaivostoiminta mahdollista kunnan alueella.
- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.

TEM LUONNOS 14.8.2020

7 Muiden elinkeinojen huomioiminen lupaharkinnassa

7.1 Malminetsintä- ja kullanhuuhdantalupa

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslakiin uusi malminetsintäluvan ja kullanhuuhdantaluvan myöntämisen este. Ehdotuksen mukaan malminetsintälupaa tai kullanhuuhdantalupaa ei saisi myöntää alueelle, jossa luvan mukainen toiminta aiheuttaisi merkittävää haittaa muulle elinkeinotoiminnalle. Muutos yhtenäistäisi kaivosluvan sekä malminetsintä- ja kullanhuuhdantaluvan lupaharkintaa.

7.2 Kaivoslupa

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaivoslain 48 §:n 2 momenttia siten, että sana ”ja” muutetaan sanaksi ”tai”, tällöin luvan epääminen ei edellyttäisi näiden kahden kielteisen vaikutuksen samanaikaista käsillä oloa vaan jo esimerkiksi paikkakunnan asutusolojen merkittävä heikentyminen jo itsessään estäisi kaivosluvan myöntämisen.

Muutoksella ei olisi vaikutusta kaivoslain mukaisiin lupaharkinnan perusteisiin vaan kaivoslupa olisi edelleen myönnettävissä, mikäli kielteiset vaikutukset voitaisi lupamääräyksin poistaa tai rajoittaa siten, ettei luvan myöntämisen este laukeaisi.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 52 §:n 3 momenttiin uusi 12 kohta, jonka mukaan kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävä heikentyminen.

46 §

Malminetsintäluvan ja kullanhuuhdantaluvan myöntämisen esteet

Malminetsintälupaa ja kullanhuuhdantalupaa ei saa myöntää:

- 1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulle alueelle;
- 2) 9 §:n 4 momentissa tarkoitettulle alueelle;
- 3) aiemmin malminetsintäalueena olleelle alueelle ennen kuin malminetsintäluvan raukeamisesta tai peruttamisesta on kulunut kaksi vuotta luvan viimeisestä voimassaolopäivästä lukien;
- 4) aiemmin kaivosalueena olleelle alueelle ennen kuin kaksi vuotta on kulunut kaivostoiminnan lopettamispäätöksen lainvoimaiseksi tulemistä edeltäneestä päivästä;
- 5) alueelle, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuuhdonta-alueeseen tai josta on tehty varausilmoitus 44 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 6) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista;
- 7) alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä;

46 §

Malminetsintäluvan ja kullanhuuhdantaluvan myöntämisen esteet

Malminetsintälupaa ja kullanhuuhdantalupaa ei saa myöntää:

- 1) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulle alueelle;
- 2) 9 §:n 4 momentissa tarkoitettulle alueelle;
- 3) aiemmin malminetsintäalueena olleelle alueelle ennen kuin malminetsintäluvan raukeamisesta tai peruttamisesta on kulunut kaksi vuotta luvan viimeisestä voimassaolopäivästä lukien;
- 4) aiemmin kaivosalueena olleelle alueelle ennen kuin kaksi vuotta on kulunut kaivostoiminnan lopettamispäätöksen lainvoimaiseksi tulemistä edeltäneestä päivästä;
- 5) alueelle, joka kuuluu malminetsintäalueeseen, kaivosalueeseen tai kullanhuuhdonta-alueeseen tai josta on tehty varausilmoitus 44 §:ssä säädetyllä tavalla;
- 6) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta vaikeuttaisi oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista;
- 7) alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä;

8) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta aiheuttaa merkittävää haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;

TEM LUONNOS 14.8.2020

<p>8) jos on painavia perusteita epäillä, että haetun alueen laajuuden johdosta taikka hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä muista syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p>	<p>9) jos on painavia perusteita epäillä, että haetun alueen laajuuden johdosta taikka hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä muista syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p>
<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;">Kaivosluvan myöntämisen esteet</p> <p>Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p> <p>Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- ja elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksin poistaa.</p>	<p style="text-align: center;">48 §</p> <p style="text-align: center;">Kaivosluvan myöntämisen esteet</p> <p>Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole <i>käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellista asiantuntemusta tai muutoin riittäviä edellytyksiä</i> tai ilmeisesti tarkoitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta taikka hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tähän lakiin perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.</p> <p>Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia tai heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- <i>tai</i> elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksin poistaa.</p>
<p style="text-align: center;">52 §</p> <p style="text-align: center;">Kaivosluvassa annettavat määräykset</p> <p>Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueetta koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.</p> <p>Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.</p> <p>Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:</p>	<p style="text-align: center;">52 §</p> <p style="text-align: center;">Kaivosluvassa annettavat määräykset</p> <p>Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueetta koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.</p> <p>Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.</p> <p>Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:</p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvolvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvolvollisuudesta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.;

10) puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;

11) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutuminen;

12) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävä heikentyminen.

Tarkempia säännöksiä kaivosluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.

TEM LUONNOS 14.8.2020

- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

8 Lupamääräyksiin liittyvä sääntely

Voimassa oleva sääntely mahdollistaa lupamääräysten asettamisen kaiken laatuisten haittavaikutusten välttämiseksi.

Kaivoslaki sisältää yleisiä säännöksiä luvan saajan velvollisuuksista yleisille ja yksityisille eduille aiheuttavien haittojen estämisestä tai vähentämisestä (6, 11 ja 18 §). Nämä säännökset koskevat muun ohella maisemallisia vaikutuksia sekä luontovaikutuksia. Näillä säännöksillä ei kuitenkaan ole suoraa yhteyttä kaivosluvan myöntämisedellytyksiä ja lupamääräyksiä koskeviin lupaviranomaisen harkintaa koskeviin säännöksiin.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 52 §:n 3 momenttiin uudet 10 ja 11 kohdat, joiden mukaan kaivosluvassa olisi annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana sekä toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutuminen. Uusi kohta 11 täydentäisi kaivoslain 48 §:n 2 momenttia, jonka mukaan kaivoslupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa muun muassa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia.

52 §
Kaivosluvassa annettavat määräykset

Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueita koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvastuusta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja

52 §
Kaivosluvassa annettavat määräykset

Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueita koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.

Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

- 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi;
- 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
- 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvastuusta;
- 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja

TEM LUONNOS 14.8.2020

- kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

- kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia koltta-alueella;
- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä vakuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvitysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista-;

10) puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä, uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;

11) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutuminen;

12) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävä heikentyminen.

Tarkempia säännöksiä kaivosluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus vastaa osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.
- Parannetaan kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista.
- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

9 Vakuussäätelyn kehittäminen

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen perusteella kaivosvakuuksia koskeva sääntely sekä lupapäätöksissä annetut vakuutta koskevat määräykset voivat olla vaikeasti ymmärrettäviä niin muiden viranomaisten kuin asianosaisten osalta. Esityksessä ehdotetaan kaivoslain mukaisen vakuussäätelyn täsmentämistä, joka edellyttäisi muutoksia kaivoslain 51, 52, 56, 107-110 ja 143 §:ään

9.1 Lupapäätöksen sisältö

Kaivoslain 51 ja 52 §:ssä säädetään malminetsintäluvassa ja kaivosluvassa annettavista määräyksistä. Säännösten mukaan luvissa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset muun muassa jälkitoimenpiteistä ja lopettamiseen liittyvästä vakuudesta. Säännökset itsessään voidaan katsoa jo sellaisenaan mahdollistavan riittävän selkeiden ja kattavien lupamääräysten antamisen, jolloin annettavista lupamääräyksistä on asianmukaisempaa säätää tarkemmin kaivoslain nojalla annetussa kaivostoimintaa koskevassa asetuksessa. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi edellä viitattuihin pykäliin asetuksenantovaltuutus lupapäätöksen sisällön täsmentämistä varten.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 56 §:ään uusi 3 momentti, joka edellyttäisi liitekartan liittämistä kaivoslupaa koskevaan päätökseen. Liitekartta osoittaisi kaivoksen eri toiminnot ja karttaa hyväksikäyttäen kaivosviranomainen osoittaisi toimenpiteet, jotka sen asettava vakuus tulisi kattaa. Liitekartta helpottaisi kaivosvakuuden kattavuuden arvioinnissa niin viranomaisia, toiminnanharjoittajia kuin muita asianosaisia. Pykälä sisältäisi asetuksenantovaltuutuksen, joka mahdollistaisi tarkempien liitekarttaa koskevien säännösten antamisen valtioneuvoston asetuksella.

9.2 Vakuuden asettamista koskevat poikkeukset

Kaivoslain 107 §:ssä säädetään vakuudesta malminetsintää ja kullanhuuhtontaa varten. Pykälän mukaan malminetsintäluvalla haltijan ja kullanhuuhtojen on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen. Ottaen huomioon, että vakuudesta voidaan suorittaa ne kustannukset, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tai asianomaisessa luvassa määrättyjen veloitteiden suorittamiseksi ja vakuuden käyttämisestä koskevat tilanteet voidaan katsoa pääsääntöisesti liittyvän toiminnanharjoittajan maksukyvyttömyyteen tai tilanteeseen, jossa toiminnanharjoittajaa ei tavata, on vakuuden tarpeellisuutta koskevan harkinta epäjohdonmukainen vakavaraisuusedellytyksen osalta. Edellä esitetyin perustein esityksessä ehdotetaan poistettavaksi kyseinen poikkeus vakuuden asettamista koskevaan pääsääntöön. Julkisyhteisön ollessa malminetsintäluvalla haltija, olisi vakuutta pidettävä tarpeettomana.

9.3 Kaivosvakuuden kattavuus

Kaivoslain 108 §:ssä säädetään vakuudesta kaivostoiminnan lopettamista varten. Säännöksen mukaan kaivosluvalla haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Esityksessä ehdotetaan kaivoslain 108 §:n muuttamista siten, että kaivostoimintaa koskeva vakuus kattaisi myös sellaisista toimista syntyvät kustannukset, joilla on mahdollista eräissä poikkeuksellisissa tilanteissa turvata kaivoksen yleinen turvallisuus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi asetuksenantovaltuutus, jolla vakuuden kattamista toimenpiteistä olisi mahdollista säätää tarkemmin.

Kaivoslain 110 §:ssä säädetään vakuudesta suoritettavista kustannuksista. Malminetsintä- ja kullanhuuhtontavakuudella katetaan toiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet sekä toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ja vahingot. Kaivosvakuudella katetaan kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteet. Esimerkiksi haitoista ja vahingoista johtuvat kustannukset määrätään erillisessä kaivostoimitusmenettelyssä. Näihin perusasetelmiin ei esityksessä ehdoteta muutosta. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslain 110 §:ään uusi 2 momentti, jonka mukaan vakuuden on katettava myös 150 §:ssä mainitusta seurantavelvoitteesta sekä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Kaivoslain 143 §:ssä säädetään kaivosalueen kunnostamisesta. Säännös edellyttää, että kaivostoiminnan harjoittaja, viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä, saattaa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehtii niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maiseinnista sekä suorittaa kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätty toimenpiteet. Säännös liittyy läheisesti kaivostoimintaa varten asetettavaan vakuuden määrään sillä, kaivoslain 108 §:n nojalla kaivosluvalla haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä

TEM LUONNOS 14.8.2020

kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Kaivoslain 143 §:n mukaiset velvoitteet lukeutuvat 108 §:n tarkoittamiin kaivos-toiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteisiin. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi 143 §:ään asetuksenantovaltuu-tuksen, jotta tarkemmista kaivosalueen kunnostamistoimenpiteistä olisi mahdollista säätää asetuksella.

9.4 Kaivosvakuuden tarkistaminen

Kaivoslain 109 §:ssä säädetään vakuuden asettamista koskevasta menettelystä. Voimassa oleva sääntely mahdollistaa luvan muuttamisen tiettyjen edellytysten täytyessä. Voimassa oleva sääntely ei kuitenkaan mahdol-lista sitä, että lupaviranomainen omasta aloitteesta tarkistaisi asetetun vakuuden suuruutta, mikäli luvan mu-kaisessa toiminnassa tapahtuu olennainen muutos. Kaivoslain 109 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 mo-mentti, joka edellyttäisi kaivosviranomaisen tarkistamaan omasta aloitteesta vakuuden suuruuden, jos toimin-nan laatu ja laajuus ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttunut ja vakuuden suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa. Tieto toiminnan muuttumisesta voisi tulla kaivosviranomaiselle niin toiminnanhar-joittajalta, muilta viranomaisilta tai haitan kärsijöiltä. Ehdotetun uuden 3 momentin lisäämisen johdosta ny-kyinen 3 momentti siirtyisi uudeksi 4 momentiksi.

51 § Malminetsintäluvassa annettavat määräykset	51 § Malminetsintäluvassa annettavat määräykset
Malminetsintäluvassa on määrättävä malminet-sintäalueen sijainti ja rajat.	Malminetsintäluvassa on määrättävä malminet-sintäalueen sijainti ja rajat.
Malminetsintäluvassa on annettava yleisten ja yk-sityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset mää-räykset:	Malminetsintäluvassa on annettava yleisten ja yk-sityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset mää-räykset:
1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja me-netelmistä sekä malminetsintään liittyvistä lait-teista ja rakennelmistä;	1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja me-netelmistä sekä malminetsintään liittyvistä lait-teista ja rakennelmistä;
2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentä-miseksi erityisellä poronhoitoalueella;	2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentä-miseksi erityisellä poronhoitoalueella;
3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettu-la toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alku-peräkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;	3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettu-la toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alku-peräkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;
4) tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitys-velvollisuudesta;	4) tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitys-velvollisuudesta;
5) jälkitoimenpiteistä ja ajankohdasta, jolloin jäl-kitoimenpiteitä koskeva ilmoitus on viimeistään tehtävä;	5) jälkitoimenpiteistä ja ajankohdasta, jolloin jäl-kitoimenpiteitä koskeva ilmoitus on viimeistään tehtävä;
6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta;	6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta;
7) velvollisuudesta ilmoittaa tutkimustöistä asian-omaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle vi-ranomaiselle;	7) velvollisuudesta ilmoittaa tutkimustöistä asian-omaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle vi-ranomaiselle;
8) malminetsintäalueen koon pienentämisen aika-taulusta;	8) malminetsintäalueen koon pienentämisen aika-taulusta;
9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;	9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;

TEM LUONNOS 14.8.2020

<p>10) muista malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;</p> <p>11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.</p>	<p>10) muista malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;</p> <p>11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.</p> <p>Tarkempia säännöksiä malminetsintäluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">52 § Kaivosluvassa annettavat määräykset</p> <p>Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueita koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.</p> <p>Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.</p> <p>Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi; 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta; 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvollisuudesta; 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella; 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttialueella; 	<p style="text-align: center;">52 § Kaivosluvassa annettavat määräykset</p> <p>Kaivosluvassa on määrättävä muodostettavan kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja rajat ottaen huomioon, mitä 19 ja 47 §:ssä säädetään, sekä kaivoksen apualueita koskevien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö. Lupaviranomainen voi tehdä hakemuksessa esitettyyn kaivosalueeseen tai kaivoksen apualueeseen sellaisia sijaintia ja rajoja koskevia muutoksia, jotka ovat tämän lain säännökset huomioon ottaen tarpeellisia.</p> <p>Kaivosluvassa tulee asettaa määräaika, jonka kuluessa kaivosluvan haltijan on ryhdyttävä kaivostoimintaan tai muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvan haltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Määräaika voi olla enintään kymmenen vuotta luvan lainvoimaiseksi tulosta.</p> <p>Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaivostoiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden ja yleisen turvallisuuden varmistamiseksi; 2) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että kaivostoiminnassa ei harjoiteta ilmeistä kaivosmineraalien tuhlausta taikka kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta; 3) esiintymän hyödyntämisen laajuutta ja tuloksia koskevasta selvitysvollisuudesta; 4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella; 5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäiskansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttialueella;

TEM LUONNOS 14.8.2020

- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä va-
kuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopet-
tamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä vel-
vollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvi-
tysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimin-
taa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei
toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seu-
rausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta vält-
tämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen
liittyvistä seikoista.

- 6) kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvästä va-
kuudesta 10 luvun mukaisesti sekä muista lopet-
tamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä vel-
vollisuuksista;
- 7) lupamääräysten tarkistamiseen liittyvien selvi-
tysten toimittamiseen asetettavasta määräajasta;
- 8) muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimin-
taa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei
toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seu-
rausta;
- 9) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta vält-
tämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen
liittyvistä seikoista-;

*10) puuston, muun kasvillisuuden säilyttämisestä,
uusimisesta ja uusista istutuksista kaivostoimin-
nan aikana;*

*11) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien
vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumi-
nen;*

*12) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan
asutus- tai elinkeino-olojen merkittävä heikenty-
minen.*

***Tarkempia säännöksiä kaivosluvassa annettavista
määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston ase-
tuksella.***

56 §
Lupapäätöksen sisältö

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuu-
dontalupaa sekä kaivosalueunastuslupaa koske-
vassa päätöksessä on selostettava hakemuksen
tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin
päätökseen. Päätöksessä on otettava kantaa lau-
sunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityi-
hin vaatimuksiin.

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arvi-
ointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua
hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysvi-
ranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Päätök-
sestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten
arviointiselostus, perusteltu päätelmä ja mahdolli-
set ympäristövaikutusten arviointimenettelystä
annetun lain 29 §:ssä tarkoitettut, valtioiden rajat
ylittäviin vaikutuksiin liittyvät kansainvälistä
kuulemista koskevat asiakirjat on otettu huomi-
oon.

107 §

56 §
Lupapäätöksen sisältö

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuu-
dontalupaa sekä kaivosalueunastuslupaa koske-
vassa päätöksessä on selostettava hakemuksen
tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin
päätökseen. Päätöksessä on otettava kantaa lau-
sunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityi-
hin vaatimuksiin.

Jos hakemus koskee ympäristövaikutusten arvi-
ointimenettelystä annetussa laissa tarkoitettua
hanketta, päätökseen on sisällytettävä yhteysvi-
ranomaisen tekemä perusteltu päätelmä. Päätök-
sestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten
arviointiselostus, perusteltu päätelmä ja mahdolli-
set ympäristövaikutusten arviointimenettelystä
annetun lain 29 §:ssä tarkoitettut, valtioiden rajat
ylittäviin vaikutuksiin liittyvät kansainvälistä
kuulemista koskevat asiakirjat on otettu huomi-
oon.

***Kaivoslupaa koskevaan päätökseen on liitettävä
kartta kaivosalueesta. Tarkempia säännöksiä lu-
papäätöksen liitekartasta voidaan antaa valtio-
neuvoston asetuksella.***

107 §

TEM LUONNOS 14.8.2020

<p>Vakuus malminetsintää ja kullanhuuhdonta varten</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan ja kullanhuuhtojan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeetomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.</p>	<p>Vakuus malminetsintää ja kullanhuuhdonta varten</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan ja kullanhuuhtojan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeetomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset.</p>
<p>108 § Vakuus kaivostoiminnan lopettamista varten</p> <p>Kaivoslupan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.</p>	<p>108 § Vakuus kaivostoiminnan lopettamista varten</p> <p>Kaivoslupan haltijan on asetettava kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä sekä poikkeusolojen turvallisuustoimenpiteitä varten vakuus, jonka on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen.</p> <p>Valtioneuvosto voi antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta.</p>
<p>109 § Vakuuden asettamista koskeva menettely</p> <p>Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.</p> <p>Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai lupien voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.</p> <p>Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa.</p>	<p>109 § Vakuuden asettamista koskeva menettely</p> <p>Lupaviranomainen määrää vakuuden lajin ja suuruuden asianomaisessa luvassa.</p> <p>Vakuuden suuruutta on tarvittaessa tarkistettava, kun kaivoslupaa tarkistetaan 62 §:n mukaisesti taikka malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa muutetaan 69 §:n mukaisesti tai lupien voimassaoloa jatketaan 61, 63 tai 65 §:n mukaisesti.</p> <p>Lupaviranomaisen on omasta aloitteestaan tarkistettava vakuuden suuruutta, jos toiminnan laatu ja laajuus ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja vakuuden suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa.</p> <p>Vakuus on asetettava kaivosviranomaiselle, jonka tulee valvoa korvauksen saajan etua vakuuden asettamisessa sekä tarvittaessa toimia vakuuden rahaksi muuttamista ja varojen jakamista koskevissa asioissa.</p>
<p>110 § Vakuudesta suoritettavat kustannukset</p> <p>Vakuudesta voidaan suorittaa ne kustannukset, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tai asianomaisessa luvassa määrättyjen velvoitteiden suorittamiseksi.</p>	<p>110 § Vakuudesta suoritettavat kustannukset</p> <p>Vakuudesta voidaan suorittaa ne kustannukset, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tai asianomaisessa luvassa määrättyjen velvoitteiden suorittamiseksi.</p> <p>Vakuuden on katettava myös kaivosalueen ja kaivoksen apualueen 150 §:ssä säädetystä seurannasta aiheutuvat kustannukset.</p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

Kaivosviranomaisen tulee vapauttaa vakuus, kun luvanhaltija on täyttänyt 1 momentissa tarkoitetut velvoitteet. Vakuus on mahdollista vapauttaa myös osittain.	Kaivosviranomaisen tulee vapauttaa vakuus, kun luvanhaltija on täyttänyt 1 momentissa tarkoitetut velvoitteet. Vakuus on mahdollista vapauttaa myös osittain.
143 § Alueen kunnostaminen	143 § Alueen kunnostaminen
Kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet.	Kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet. <i>Tarkempia säännöksiä alueen kunnostamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</i>

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.
- Parannetaan kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista.
- Kehitetään vakuussäätelyä siten, että ympäristölliset vastuut hoidetaan kaikissa tilanteissa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

10 Paliskuntien yhdenmukainen asema

Kaivoslain säännökset poronhoidon huomioon ottamisesta ja paliskuntien erimuotoisesta osallisuudesta kaivoslain mukaisissa lupamenettelyissä koskevat vain poronhoitolain mukaisen poronhoitoalueen pohjoisosaa eli poronhoitolain 2 §:n 2 momentin mukaista erityistä poronhoitoaluetta.

Esityksessä ehdotetaan paliskuntien aseman yhdenmukaistamista poronhoidon huomioonottamista ja paliskuntien osallisuutta koskevien säännösten osalta. Esityksessä ehdotetaan eräiden säännösten soveltamisalan laajentamista siten, että säännökset koskisivat koko poronhoitoaluetta, sen sijaan, että säännös koskisi vain erityistä poronhoitoaluetta.

Paliskuntien yhdenmukaisen aseman saavuttaminen edellyttäisi muutosta voimassa olevan kaivoslain 12 §:ään, jossa säädetään malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista koskevasta ilmoitusmenettelystä, kaivoslain 15 §:ään, jossa säädetään malminetsintäalueen jälkitoimenpiteistä, kaivoslain 27 §:ään, jossa säädetään kullanhuuhdonta-alueen maastotöitä koskevasta ilmoitusmenettelystä, kaivoslain 30 §:ään, jossa säädetään kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastuksesta, kaivoslain 58 §:ään, jossa säädetään lupapäätöksestä tiedottamisesta ja kaivoslain 146 §:ään, jossa säädetään kaivostoiminnan lopputarkastuksesta.

<p style="text-align: center;">12 §</p> <p>Ilmoitus malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, poronhoitolaissa säädettyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (erityinen poronhoitoalue) asianomaisille paliskunnille ja kolttalaissa tarkoitettulla koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>	<p style="text-align: center;">12 §</p> <p>Ilmoitus malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, asianomaisille paliskunnille ja kolttalaissa tarkoitettulla koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>
<p style="text-align: center;">15 §</p> <p>Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet</p> <p>Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on:</p> <p>1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan;</p> <p>2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteet on saatettu loppuun.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, erityisellä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille ja koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>	<p style="text-align: center;">15 §</p> <p>Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet</p> <p>Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on:</p> <p>1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan;</p> <p>2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.</p> <p>Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteet on saatettu loppuun.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, asianomaisille paliskunnille ja koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>
<p style="text-align: center;">27 §</p> <p>Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä</p>	<p style="text-align: center;">27 §</p> <p>Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä</p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

<p>Kullanhuuhtojan on ilmoitettava kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutu-alueella saamelaiskäräjille, erityisellä poronhoito-alueella asianomaisille paliskunnille ja koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>	<p>Kullanhuuhtojan on ilmoitettava kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa.</p> <p>Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutu-alueella saamelaiskäräjille, asianomaisille paliskunnille ja koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle.</p>
<p style="text-align: center;">30 §</p> <p style="text-align: center;">Kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastus</p> <p>Saatuun 29 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jolle sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Jos kullanhuuhtoja laiminlyö mainitun ilmoitusvelvollisuuden, voi kaivosviranomaisen omasta aloitteesta käynnistää lopputarkastuksen.</p> <p>Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta kullanhuuhtojalle ja alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle sekä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle ja erityisellä poronhoitoalueella alueen paliskunnille.</p>	<p style="text-align: center;">30 §</p> <p style="text-align: center;">Kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastus</p> <p>Saatuun 29 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jolle sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Jos kullanhuuhtoja laiminlyö mainitun ilmoitusvelvollisuuden, voi kaivosviranomaisen omasta aloitteesta käynnistää lopputarkastuksen.</p> <p>Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta kullanhuuhtojalle ja alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle sekä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle ja asianomaisille paliskunnille.</p>
<p style="text-align: center;">58 §</p> <p style="text-align: center;">Lupapäätöksestä tiedottaminen</p> <p>Lupaviranomaisen on toimitettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa koskeva päätös hakijalle.</p> <p>Lupaviranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Kaivosluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä on viipymättä toimitettava jäljennös Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.</p> <p>Jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille. Koltta-alueelle kohdistuvasta päätöksestä on toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle ja erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvasta päätöksestä jäljennös asianomaiselle paliskunnalle.</p> <p>Lupaviranomaisen on ilmoitettava päätöksen antamisesta niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos päätöksestä on ilmoitettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 2 momentissa säädetään. Jos päätöksestä on annettava tieto</p>	<p style="text-align: center;">58 §</p> <p style="text-align: center;">Lupapäätöksestä tiedottaminen</p> <p>Lupaviranomaisen on toimitettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa koskeva päätös hakijalle.</p> <p>Lupaviranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Kaivosluvan myöntämistä koskevasta päätöksestä on viipymättä toimitettava jäljennös Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.</p> <p>Jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille. Koltta-alueelle kohdistuvasta päätöksestä on toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle. Jäljennös päätöksestä on toimitettava asianomaisille paliskunnille.</p> <p>Lupaviranomaisen on ilmoitettava päätöksen antamisesta niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Jos päätöksestä on ilmoitettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 2 momentissa säädetään. Jos päätöksestä on annettava tieto</p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle, sovelletaan, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, riittää, että jäljennös päätöksestä toimitetaan tai tieto sen antamisesta ilmoitetaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueita päätös koskee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Lupaviranomaisen on lisäksi julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitetun toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai sen julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että malminetsintä lupaa, kaivos lupaa ja kullanhuuhdonta lupaa koskevasta päätöksestä tehdään merkintä kiinteistö-tietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetussa laissa (453/2002) tarkoitettuun kiinteistö-tietojärjestelmään.

Jos lupapäätökseen sovelletaan eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annettua lakia, päätöksestä tiedottamiseen sovelletaan sen sijaan, mitä 1–6 momentissa säädetään, mainittu lain 15 §:ää.

146 §

Lopputarkastus

Saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

- 1) kaivostoiminnan harjoittajalle ja muille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee;
- 2) kaivoksen sijaintikunnalle ja muulle kunnalle, jonka alueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristö- tai turvallisuusvaikutukset saattavat ilmetä;
- 3) sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;
- 4) tarvittaessa muille toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille;

yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle, sovelletaan, mitä lupahakemuksesta tiedottamisesta 40 §:n 3 momentissa säädetään.

Jos muistutuskirjelmässä on useita allekirjoittajia, riittää, että jäljennös päätöksestä toimitetaan tai tieto sen antamisesta ilmoitetaan muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueita päätös koskee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään. Lupaviranomaisen on lisäksi julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitetun toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai sen julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Lupaviranomaisen on huolehdittava, että malminetsintä lupaa, kaivos lupaa ja kullanhuuhdonta lupaa koskevasta päätöksestä tehdään merkintä kiinteistö-tietojärjestelmästä ja siitä tuotettavasta tietopalvelusta annetussa laissa (453/2002) tarkoitettuun kiinteistö-tietojärjestelmään.

Jos lupapäätökseen sovelletaan eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annettua lakia, päätöksestä tiedottamiseen sovelletaan sen sijaan, mitä 1–6 momentissa säädetään, mainittu lain 15 §:ää.

146 §

Lopputarkastus

Saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

- 1) kaivostoiminnan harjoittajalle ja muille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee;
- 2) kaivoksen sijaintikunnalle ja muulle kunnalle, jonka alueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristö- tai turvallisuusvaikutukset saattavat ilmetä;
- 3) sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvät ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;
- 4) tarvittaessa muille toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille;

TEM LUONNOS 14.8.2020

5) saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle ja erityisesti poronhoitoalueella alueen paliskunnille.

Lopputarkastuksesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta.

Jos kaivostoiminnan harjoittaja laiminlyö 143–145 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden, kaivosviranomaisen on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin lopputarkastuksen järjestämiseksi.

Lopputarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja siinä tehdyt havainnot sekä keskeisiltä osin esitetyt muistutukset ja mielipiteet.

Tarkempia säännöksiä lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

5) saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle ja **asianomaisille paliskunnille**.

Lopputarkastuksesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta.

Jos kaivostoiminnan harjoittaja laiminlyö 143–145 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden, kaivosviranomaisen on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin lopputarkastuksen järjestämiseksi.

Lopputarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, josta tulee käydä ilmi tarkastuksen kulku ja siinä tehdyt havainnot sekä keskeisiltä osin esitetyt muistutukset ja mielipiteet.

Tarkempia säännöksiä lopputarkastuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.
- Otetaan merkittävässä kaivoshankkeissa nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla alkuperäiskansojen oikeudet huomioon.

TEM LUONNOS 14.8.2020

11 Alkuperäiskansojen oikeudet

Saamelaisilla alkuperäiskansana on perustuslain 17 §:n 3 momentin perusteella oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Säännöksellä turvataan kielellisten oikeuksien ohella muun muassa sellaisten saamelaisten kulttuurimuotoon kuuluvien perinteisten elinkeinojen kuin poronhoidon, kalastuksen ja metsästyksen harjoittamista (HE 309/1993 vp, PeVL 29/2004 vp ja 21/2007 vp). Lisäksi saamelaisilla on perustuslain 121 §:n 4 momentin perusteella saamelaisten kotiseutualueella kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin lailla säädetään. Säännöstä toteuttaa laki saamelaiskäräjistä. Saamelaisten oikeuteen alkuperäiskansana liittyvän poronhoidon edellytysten turvaamisen kannalta on keskeinen merkitys poronhoitolain 2 §:n 2 momentin kiellolla, jonka mukaan erityisellä poronhoitoalueella maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

KP-sopimuksen 27 artiklan mukaan kansallisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa muun ohessa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan. Artiklassa tarkoitettu kulttuuri-käsite kattaa myös saamelaiskulttuuriin olennaisena osana kuuluvan poronhoidon sekä kalastuksen.

KHO:n ratkaisukäytännön (KHO 1999:14) mukaan KP-sopimus, perustuslain 17 §:n 3 momentti ja poronhoitolain 2 §:n 2 momentti on otettava huomioon kaivoslainsäädännön mukaisia viranomaispäätöksiä tehtäessä.

Voimassa olevan kaivoslain 1 §:n nojalla lain tavoitteena on turvata saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana ja sovittaa yhteen laki kolttalain tavoitteiden kanssa.

Saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana turvaavat voimassa olevan kaivoslain yleiset haitankärsijöiden asemaa koskevien säännösten lisäksi kaivoslain 12, 15, 27, 30, 38, 50-52, 54, 58, 146, 159 ja 165 §:ssä. Säännökset on lisäksi sovitettu yhteen kolttalain tavoitteiden kanssa. Voimassa olevan kaivoslain 12, 15, 27, 30, 38, 50—52, 54, 58 ja 146 §:n säännökset on sovitettu yhteen poronhoitolain 2 §:n 2 momentissa säädetyn, erityistä poronhoitoaluetta koskevan rajoituksen kanssa. Voimassa olevaa sääntelyä voidaan kokonaisuudessaan pitää riittävänä ottaen huomioon perustuslain 17 §:n 3 momentissa saamelaisille turvattu asema alkuperäiskansana ja KP-sopimuksen 27 artikla.

Kaivoslain 75 §:ssä säädetään varauspäätöksen antamisesta ja siitä tiedottamisesta. Esityksessä ehdotetaan liittäväksi kaivoslain 75 §:ään uusi 5 momentti, jonka mukaan jäljennös varauspäätöksestä olisi toimitettava saamelaiskäräjille, jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle. Kolttala-alueelle kohdistuvasta päätöksestä olisi toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle ja poronhoitoalueelle kohdistuvasta päätöksestä jäljennös asianomaiselle paliskunnalle.

Esityksessä ei ehdoteta varauspäätöksen lisäämistä kaivoslain 165 §:n piiriin, koska varauspäätöksellä ei lähikohtaisesti ole sellaisia vaikutuksia, jotka välittömästi heikentäisi saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, heikentäisi kolttala-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja tai joilla olisi huomattavaa haittaa poronhoidolle. Varauspäätöstä koskeva valitusoikeus ratkaistaisi edelleen hallintoprosessilain 7 §:n mukaisesti.

Tiedonsaantioikeuden ulottaminen varauspäätöksiin edistää saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen sekä paliskuntien mahdollisuuksia saada tietää vireillä olevista hankkeista.

75 §	75 §
Varauspäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen	Varauspäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen
Varauspäätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta.	Varauspäätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 57 §:ssä säädetään lupapäätöksen antamisesta.
Kaivosviranomaisen on toimitettava varauspäätös varaajalle.	Kaivosviranomaisen on toimitettava varauspäätös varaajalle.
Kaivosviranomaisen on julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitetulla varausalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja tarvittaessa sellaisessa sanomalehdessä, josta aluee-	Kaivosviranomaisen on julkaistava tieto päätöksestä ainakin yhdessä päätöksessä tarkoitetulla varausalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja tarvittaessa sellaisessa sanomalehdessä, josta aluee-

TEM LUONNOS 14.8.2020

seen kuuluvien kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon asiasta.

Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueilla varausalue sijaitsee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

seen kuuluvien kiinteistöjen omistajien ja haltijoiden voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon asiasta.

Kaivosviranomaisen on huolehdittava, että kunnat, joiden alueilla varausalue sijaitsee, julkaisevat viipymättä tiedon päätöksestä siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään.

Jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille. Koltta-alueelle kohdistuvasta päätöksestä on toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle ja poronhoitoalueelle kohdistuvasta päätöksestä jäljennös asianomaiselle paliskunnalle.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Otetaan merkittävässä kaivoshankkeissa nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla alkuperäiskansojen oikeudet huomioon.

TEM LUONNOS 14.8.2020

12 Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kaivoslain 156 §:ssä säädetään rikkomuksen ja laiminlyönnin oikaisemisesta. Kaivoslaki mahdollistaa hallintopakon käyttämisen malminetsinnässä, kaivostoiminnassa tai kullanhuuhdonnassa ilmenneen rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi ja laillisen olotilan palauttamiseksi. Sääntelyn toimivuus edellyttää, että kaivosviranomaisen valvoo, että kehotusta ja hallintopakoasiassa annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

Pykälän muotoilua ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännöksen mukaan kaivosviranomaisella on velvollisuus rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseen. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka nojalla kaivosviranomaisen tulisi valvoo, että annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

156 §
Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kaivosviranomaisen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, täyttämään velvollisuutensa.

Kaivosviranomaisen voi lisäksi kieltää sellaisen kaivoksen laitteiston tai laitteen käytön, jonka katsotaan aiheuttavan vakavaa uhkaa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle, sekä määrätä kaivostoiminnan harjoittaja tekemään vaadittavat korjaukset määräajassa.

Jos kaivosviranomaisen toteaa kaivosturvallisuuden vastuuhenkilön hoitavan puutteellisesti tehtävänsä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa kaivosturvallisuudelle, kaivosviranomaisen voi määrätä kaivostoiminnan harjoittajan nimeämään uuden pätevyysvaatimukset täyttävän vastuuhenkilön.

156 §
Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kaivosviranomaisen on:

- 1) **kielletävä** sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;
- 2) **määrättävä** sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua määräystä, täyttämään velvollisuutensa.

Kaivosviranomaisen on lisäksi **kielletävä** sellaisen kaivoksen laitteiston tai laitteen käytön, jonka katsotaan aiheuttavan vakavaa uhkaa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle, sekä **määrättävä** kaivostoiminnan harjoittaja tekemään vaadittavat korjaukset määräajassa.

Jos kaivosviranomaisen toteaa kaivosturvallisuuden vastuuhenkilön hoitavan puutteellisesti tehtävänsä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa kaivosturvallisuudelle, kaivosviranomaisen voi määrätä kaivostoiminnan harjoittajan nimeämään uuden pätevyysvaatimukset täyttävän vastuuhenkilön.

Kaivosviranomaisen on valvottava, että annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

Ehdotus vastaisi osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta.
- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

13 Vaiheittaisen sulkemisen huomioiminen kaivostoiminnassa

Voimassa olevat kaivoslain säännökset, kuten luvan muuttamista, kaivostoiminnan lopettamista sekä vakuutta koskevat säännökset mahdollistavat kaivosten vaiheittaisen sulkemisen. Voimassa oleva kaivoslaki ei kuitenkaan kannusta kaivosluvan haltijaa aktiivisesti huomioimaan kaivoksen vaiheittaista sulkemista ja sen huomioimista kaivostoiminnassa.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivosluvan haltijan velvollisuudeksi sen huolehtiminen, että kaivostoiminnassa otetaan huomioon kaivoksen vaiheittainen sulkeminen. Vaiheittaisen sulkemisen edistämiseksi esityksessä esitetään lisäksi muutosta kaivoslain 120 §:ään, jossa säädetään kaivostoiminnan lopettamiseen varautumisesta.

<p style="text-align: center;">18 § Kaivosluvan haltijan velvollisuudet</p> <p>Kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaivostoiminnasta ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle; 2) kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta; 3) louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta; 4) kaivoksen ja esiintymän mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta. <p>Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoittamaan, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti. Tarkempia säännöksiä kaivosviranomaiselle toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</p>	<p style="text-align: center;">18 § Kaivosluvan haltijan velvollisuudet</p> <p>Kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kaivostoiminnasta ei aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle; 2) kaivostoiminnasta ei aiheudu huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä kaivostoiminnan kokonaiskustannukset huomioon ottaen kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta; 3) louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta; 4) kaivoksen ja esiintymän mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistyötä ei vaaranneta tai vaikeuteta; 5) <i>kaivostoiminnassa otetaan huomioon kaivoksen vaiheittainen sulkeminen;</i> 6) <i>niin pitkälle kuin mahdollista vahingollisia ympäristövaikutuksia vältetään.</i> <p>Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoittamaan, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti. Tarkempia säännöksiä kaivosviranomaiselle toimitettavista tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.</p>
<p style="text-align: center;">120 § Varautuminen kaivostoiminnan lopettamiseen</p> <p>Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.</p>	<p style="text-align: center;">120 § Varautuminen kaivostoiminnan lopettamiseen</p> <p>Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon <i>kaivoksen vaiheittainen sulkeminen sekä se</i>, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.</p>

Ehdotus vastaa osaltaan hallitusohjelmakirjaukseen:

- Paikallisen hyväksyttävyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen.

TEM LUONNOS 14.8.2020

- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

TEM LUONNOS 14.8.2020

14 Muutoksenhakusäännösten ajantasaistaminen suhteessa uuteen yleislakiin

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kaivoslakia, jotta lain muutoksenhakusäännökset olisivat yhdenmukaiset 1 päivänä tammikuuta 2020 voimaantulleen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain kanssa.

<p style="text-align: center;">162 §</p> <p>Muutoksenhaku kaivosviranomaisen päätökseen</p> <p>Kaivosviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa päätöksessä tarkoitusta malminetsintäalueesta, kaivosalueesta tai kullanhuhdonta-alueesta sijaitsee.</p> <p>Hallinto-oikeuden päätökseen 70 ja 131 §:ssä, 140 §:n 2 momentissa, 144 §:n 2 momentissa sekä 156 ja 157 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.</p> <p>Kaivosviranomaisen päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.</p> <p>Vakuuden vapauttamista koskevaan kaivosviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.</p>	<p style="text-align: center;">162 §</p> <p>Muutoksenhaku kaivosviranomaisen päätökseen</p> <p>Kaivosviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa päätöksessä tarkoitettusta malminetsintäalueesta, kaivosalueesta tai kullanhuhdonta-alueesta sijaitsee.</p> <p>Hallinto-oikeuden päätökseen 70 ja 131 §:ssä, 140 §:n 2 momentissa, 144 §:n 2 momentissa sekä 156 ja 157 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.</p> <p>Kaivosviranomaisen päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.</p> <p>Vakuuden vapauttamista koskevaan kaivosviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.</p>
<p style="text-align: center;">163 §</p> <p>Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksestä</p> <p>Valtioneuvoston päätökseen, jolla on ratkaistu kaivosalueenastuslupaa tai kaivoslupaa koskeva asia, haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä.</p>	<p style="text-align: center;">163 §</p> <p>Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksestä</p> <p>Valtioneuvoston päätökseen, jolla on ratkaistu kaivosalueenastuslupaa tai kaivoslupaa koskeva asia, haetaan muutosta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään, jollei jäljempänä muuta säädetä.</p>
<p style="text-align: center;">164 §</p> <p>Muutoksenhaku tarkastuslaitoksen päätökseen</p> <p>Tarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.</p> <p>Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.</p>	<p style="text-align: center;">164 §</p> <p>Muutoksenhaku tarkastuslaitoksen päätökseen</p> <p>Tarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.</p> <p style="text-align: right;"><i>(kumotaan)</i></p>

TEM LUONNOS 14.8.2020

15 Täytäntöönpanomääräystä koskeva sääntely

Kaivoslain 169 §:ssä säädetään päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Pääsääntöisesti malminetsintälupaan, kullanhuhdantalupaan ja kaivoslupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen. Kaivoslain 169 §:n 1 momentin nojalla kaivosviranomaisen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan tai kullanhuhdantaluvan voimassaolon jatkamista taikka kullanhuhdantalupaa, kaivoslupaa tai kaivosturvallisuusalupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Esityksessä ehdotetaan malminetsintäluvan lisäämistä pykälän soveltamisalaan siten, että kaivosviranomaisen voisi 1 momentin nojalla hakijan pyynnöstä malminetsintälupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voitaisiin valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Kaivosviranomaisen tulisi määräyksessä kiinnittää erityistä huomiota siihen, että päätöksessä on riittävän tarkkarajaisesti yksilöity ne toimenpiteet, joihin toiminnanharjoittaja voisi valituksesta huolimatta ryhtyä ja ajankohta, jolloin toimenpiteisiin saa ryhtyä. Säännös mahdollistaa siten lupapäätöstä suppeamman täytäntöönpanomääräyksen antamisen. Täytäntöönpanomääräystä annettaessa kaivosviranomaisen tulisi huolehtia, että päätöksessä yksilöidyt toimenpiteet eivät tekisi muutoksenhakua hyödyttömäksi. Määräystä ei saisi siten antaa, jos toiminta tai sitä valmistelevat toimet aiheuttavat esimerkiksi peruuttamattomia tai muutoin merkityksellisiä haitallisia muutoksia ympäristössä. Kaivosviranomaisen olisi otettava määräystä annettaessa huomioon muun muassa se, onko määräystä koskevalla alueella tehty aikaisempia tutkimustoimenpiteitä. Erityistä varovaisuutta tulisi noudattaa määräyksen osalta muun muassa alueilla, joilla aikaisempaa tutkimustoimintaa ei ole ollut. Lisäksi olisi mahdollista määrätä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta. Säännös mahdollistaisi tällöin rajoitettujen toimien aloittamisen, jotta toiminnan täysimääräinen aloittaminen ei kuitenkaan viivästyisi kohtuuttomasti muutoksenhaun johdosta. Kaivosviranomaisen voisi antaa vain sellaisen määräyksen toimenpiteistä, joiden suorittamisen jälkeen olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi. Lainvoimaa vailla olevan lupapäätöksen mukaisen toiminnan aloittamiseen tulisi olla perusteltu syy.

Ehdotuksella ei muutettaisi pykälän 4 momentin säännöstä, jonka nojalla muutoksenhakutuomioistuin voisi kumota kaivosviranomaisen pykälän 1 ja 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä taikka muutoinkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Pykälän 5 momentissa säädetään malminetsintäkorvausta koskevasta maksuvelvollisuudesta. Toisin kuin 99 §:ssä säädetään, maksuvelvollisuuden edellytyksenä ei olisi asianomaisen luvan lainvoimaisuus. Malminetsintäkorvaus olisi suoritettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomaisen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen.

169 §
Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Kaivosviranomaisen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan tai kullanhuhdantaluvan voimassaolon jatkamista taikka kullanhuhdantalupaa, kaivoslupaa tai kaivosturvallisuusalupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Sanottu ei koske uraanin tai toriumin tuottamista koskevaa kaivoslupaa.

Edellytyksenä määräykselle on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivosluvan ja kaivosturvallisuusaluvan osalta edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että kaivosalue ja kaivoksen apualue on otettu luvanhaltijan haltuun 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle.

169 §
Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Kaivosviranomaisen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan tai kullanhuhdantaluvan voimassaolon jatkamista taikka **malminetsintälupaa**, kullanhuhdantalupaa, kaivoslupaa tai kaivosturvallisuusalupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Sanottu ei koske uraanin tai toriumin tuottamista koskevaa kaivoslupaa.

Edellytyksenä määräykselle on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Vakuuteen sovelletaan vastaavasti, mitä 10 luvussa säädetään. Kaivosluvan ja kaivosturvallisuusaluvan osalta edellytyksenä määräykselle on lisäksi, että kaivosalue ja kaivoksen apualue on otettu luvanhaltijan haltuun 82 §:n mukaisesti, jolleivät alueet kuulu luvanhaltijalle.

TEM LUONNOS 14.8.2020

Kaivosviranomainen voi päätöksellään antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen samoin edellytyksin valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä 37–40 ja 42 §:ssä säädetään lupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta. Lisäksi kaivosviranomaisen on viipymättä toimitettava jäljennös päätöksestä asianomaiselle hallinto-oikeudelle ja muuttosta hakeneille. Se, joka on valittanut asianomaisesta lupapäätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia määräyksen kumoamista tai muuttamista ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota 1 ja 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä taikka muutoinkin kieltää 1 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä täytäntöönpanoa koskevassa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Malmietsintäluvan ja kullanhuhdontaluvan haltijan on suoritettava malmietsintäkorvaus tai kullanhuhdontakorvaus viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomainen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Malmietsintäkorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 99 §:ssä säädetään. Kullanhuhdontakorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 102 §:ssä säädetään. Velvollisuus louhintakorvauksen alkaa, kun kaivosviranomainen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Louhintakorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 100 §:ssä säädetään.

Kaivosviranomainen voi päätöksellään antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen samoin edellytyksin valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä 37–40 ja 42 §:ssä säädetään lupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan, mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antamisesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta. Lisäksi kaivosviranomaisen on viipymättä toimitettava jäljennös päätöksestä asianomaiselle hallinto-oikeudelle ja muuttosta hakeneille. Se, joka on valittanut asianomaisesta lupapäätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia määräyksen kumoamista tai muuttamista ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava.

Muutoksenhakutuomioistuimien voi valituksesta kumota 1 ja 3 momentissa tarkoitetun määräyksen tai muuttaa sitä taikka muutoinkin kieltää 1 ja 3 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä täytäntöönpanoa koskevassa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian yhteydessä.

Malmietsintäluvan ja kullanhuhdontaluvan haltijan on suoritettava malmietsintäkorvaus tai kullanhuhdontakorvaus viimeistään 30 päivänä siitä, kun kaivosviranomainen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Malmietsintäkorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 99 §:ssä säädetään. Kullanhuhdontakorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 102 §:ssä säädetään. Velvollisuus louhintakorvauksen alkaa, kun kaivosviranomainen on antanut 1 tai 3 momentissa tarkoitetun määräyksen. Louhintakorvaukseen sovelletaan muutoin, mitä 100 §:ssä säädetään.

TEM LUONNOS 14.8.2020

16 Kaivospanttitietojen julkisuus

Panttioikeutta koskevan tiedon julkisuus on olennainen osa panttioikeuden julkivarmistusta.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi kaivoslakiin nimenomainen säännös, jonka nojalla kaivosrekisteriin rekisteröidyt panttioikeuksia koskevat tiedot olisivat julkisia.

174 a §

Panttaustietojen julkisuus

Kaivosrekisterin panttioikeuksia koskevat tiedot ovat julkisia. Kaivosviranomaisen on pyynnöstä annettava rekisteristä todistuksia.

Todistusten sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.